

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК

Філіп
(підпис)

Філіпковська Л.О.
(ініціали та прізвище)

« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Податки і фінансова політика
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: **07 Управління та адміністрування**
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: **Експертиза товарів та послуг**
(найменування освітньої програми)

Галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: **051 Економіка**
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: **Економіка підприємства**

Галузь знань: **29 Міжнародні відносини**
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: **292 Міжнародні економічні відносини**
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: **Міжнародні економічні відносини**

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма «Податки і фінансова політика»

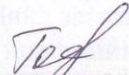
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальностями: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, освітня програма «Експертиза товарів та послуг»; 051 Економіка, освітня програма «Економіка підприємства»; 292 Міжнародні економічні відносини, освітня програма «Міжнародні економічні відносини».

« 28 » 08 2019 р., – 11 с.

Розробник: Тофанюк О.В., доцент каф. , к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри фінансів

(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 29 » 08 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор

(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Т.В. Калінеску

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Освітня програма «Експертиза товарів та послуг» Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 051 «Економіка» Освітня програма «Економіка підприємства» Галузь знань 29 Міжнародні відносини Спеціальність 282 «Міжнародні економічні відносини» Освітня програма «Міжнародні економічні відносини» Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл загальної (професійної) підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2019/2020
Індивідуальне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 48 / 120		5-й
		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5		24 годин
		Практичні, семінарські*
		24 годин
		Лабораторні*
		Самостійна робота
		72 годин
		Вид контролю
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48 / 72.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: розуміння мотивів поведінки суб'єктів держави на різних стадіях економічного розвитку, аналізу правильності прийняття рішень стосовно формування та розподілу фінансових ресурсів держави.

Завдання: вивчення дисципліни “Податки і фінансова політика” є формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок у сфері формування та використання фінансових ресурсів держави та дослідження ефективності використання категорій фінансової політики.

Міждисциплінарні зв'язки: фінанси, основи оподаткування, бюджетна система, податкова система.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Сутність фінансової політики держави

Тема 1. Економічна сутність та функції податків

Податки в системі доходів державного бюджету. Податки та інші форми платежів до бюджетів: плата, внески та відрахування, збори. Визначення податків, їх ознаки.

Функції податків. Фінансова функція податків – основа фінансової бази держави. Регулююча і соціальна функція: основні напрями податкового регулювання економіки і соціальної сфери.

Принципи оподаткування. Ідеали оптимального оподаткування. Податок як інструмент фінансового регулювання розвитку суспільства. Термінологія оподаткування. Методи побудови податкових ставок.

Тема 2. Бюджетно-податкова політика і податкове регулювання економіки

Зміст категорії податків і їх соціально-економічна роль. Характеристика видів податкових платежів. Роль податків у бюджетному процесі. Вплив податків на ринкову кон'юнктуру, попит та пропозицію. Податкова система України. Ланки податкової системи. Платники податків, види, соціальний стан. Права та обов'язки платників податків.

Тема 3. Фінансова функція податків як інструмент формування доходів бюджетів

Роль фінансової функції у формуванні дохідної частини бюджету та її складових. Основні системоутворюючі податки та їх динаміка. Фактори, що впливають на обсяги податкових надходжень. Взаємозв'язок показників бюджетної системи та економічного розвитку української економіки.

Тема 4. Роль розподільної функції податків у формуванні видатків бюджетів

Поняття суспільних благ. Особливі ознаки суспільних благ. Процеси розподілення податків. Соціально-економічний зміст державних витрат. Порівняльна характеристика витрат держави та бюджетних витрат. Структура витрат бюджетів України. Функціонування інструменту “державних витрат” на різних стадіях економічного розвитку.

Тема 5. Соціальна і фіскальна політика держави

Лаги функціонування фіскальної політики. Політичні та соціальні проблеми при проведенні фіскальної політики. Соціальні тенденції у сфері формування та фінансування державних витрат та трансфертних платежів. Ефект витіснення при використанні інструментів фіскальної політики.

Змістовний модуль 2. Податки і податкове регулювання економіки

Тема 6. Прямі і непрямі податки, перекладання податків

Сутність податку на додану вартість, його зародження та розвиток. Передумови впровадження податку на додану вартість в Україні.

Платники і об’єкти оподаткування, ставки податку на додану вартість. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор. Методи обчислення податку.

Пільги по податку на додану вартість.

Порядок обчислення податку на додану вартість платниками різних галузей по різних видах операцій і угод, облік податку у платників. Строки розрахунків з бюджетом по податку. Декларація з податку на додану вартість, строки її подання.

Тема 7. Податки що сплачують суб’єкти підприємницької діяльності

Платники і ставки податку на прибуток. Порядок визначення прибутку як об’єкту оподаткування. Валові доходи і валові витрати підприємства як основа визначення прибутку, їх склад. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів як складова частина об’єкту оподаткування.

Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Особливості прибуткового оподаткування платників різних галузей, окремих видів доходів.

Податковий період, строки подання декларації та строки розрахунків з бюджетом по податку на прибуток.

Тема 8. Податки, що сплачують фізичні особи

Платники податку на доходи фізичних осіб. Об’єкти оподаткування: поняття оподатковуваного доходу і оподаткованого кредиту, їх склад.

Ставки податку. Поняття податкової соціальної пільги, її економічний зміст. Порядок обчислення і сплати податку. Особливості оподаткування окремих видів доходів.

Тема 9. Спрощена система оподаткування

Спрощена система оподаткування як засіб реалізації стимулюючої функції оподаткування. Умови переходу на спрощену систему оподаткування. База оподаткування єдиним податком, ставки та порядок його сплати суб'єктами підприємницької діяльності – фізичними особами. Облік єдиного податку у платників, звітність платників єдиного податку.

Тема 10. Відповідальність фізичних і юридичних осіб, платників податків

Поняття ухилення від податків та відподівальність. Види ухилення від податків. Особливості ухилення від податків у сфері тіньової економіки. Сутність та форми перекладання податків. Фактори, що впливають на процес і результати перекладання податків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Сутність фіскальної політики держави					
Тема 1. Економічна сутність та функції податків	9	2	1	-	6
Тема 2. Бюджетно-податкова політика і податкове регулювання економіки	10	3	1	-	6
Тема 3. Фіскальна функція податків як інструмент формування доходів бюджетів	11	3	2	-	6
Тема 4. Роль розподільної функції податків у формуванні видатків бюджетів	11	3	2	-	6
Тема 5. Соціальна і фіскальна політика держави	11	3	2	-	6
Модульний контроль	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1	54	16	8	-	30
Змістовний модуль 2. Податки і податкове регулювання економіки					
Тема 6. Прямі і непрямі податки, перекладання податків	11	2	3	-	6
Тема 7. Податки що сплачують суб'єкти підприємницької діяльності	11	2	3	-	6
Тема 8. Податки, що сплачують фізичні особи	11	2	3	-	6
Тема 9. Спрощена система оподаткування	10	1	3	-	6
Тема 10. Відповідальність фізичних і юридичних осіб, платників податків	9	1	2	-	6
Модульний контроль	2		2	-	-
Разом за змістовним модулем 2	54	8	16	-	30
Усього годин	108	24	24	-	60
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	12	-	-	-	12
Контрольний захід	-	-	-	-	-
Усього годин	120	24	24	-	72

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна сутність та функції податків	1
2	Бюджетно-податкова політика і податкове регулювання економіки	1
3	Фіскальна функція податків як інструмент формування доходів бюджетів	2

4	Роль розподільної функції податків у формуванні видатків бюджетів	2
5	Соціальна і фінансова політика держави	2
6	Прямі і непрямі податки, перекладання податків	3
7	Податки що сплачують суб'єкти підприємницької діяльності	3
8	Податки, що сплачують фізичні особи	3
9	Спрощена система оподаткування	3
10	Відповідальність фізичних і юридичних осіб, платників податків	2
	Модульний контроль	2
	Разом	24

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна сутність та функції податків	6
2	Бюджетно-податкова політика і податкове регулювання економіки	6
3	Фінансова функція податків як інструмент формування доходів бюджетів	6
4	Роль розподільної функції податків у формуванні видатків бюджетів	6
5	Соціальна і фінансова політика держави	6
6	Прямі і непрямі податки, перекладання податків	6
7	Податки що сплачують суб'єкти підприємницької діяльності	6
8	Податки, що сплачують фізичні особи	6
9	Спрощена система оподаткування	6
10	Відповідальність фізичних і юридичних осіб, платників податків	6
	Індивідуальне завдання	12
	Разом	72

7. Індивідуальні завдання

В якості індивідуального завдання передбачена самостійна розрахункова робота за варіантами.

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладання; дослідницький.

9. Методи контролю

За змістовними модулями 1- 2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, модульний контроль.

Підсумковий контроль міститься у проведенні письмового іспиту (білети 25 варіантів: 2 теоретичних питання та 1 задача у кожному).

10. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

10.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

10.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	3	5	10...15
Модульний контроль	25	1	15...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	3	6	10...15
Модульний контроль	25	1	15...25
Виконання і захист РГР (РР, РК)	10	1	10
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з 2 теоретичних питань (кожний по 30 балів) та 1 задача (40 балів).

10.2. Якісні критерії оцінювання

В результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

- **знати**: мотиви поведінки суб'єктів держави на різних стадіях економічного розвитку, основи фіскальної політики держави; ефективність використання категорій фіскальної політики.
- **вміти**: аналізувати правильність прийняття рішень стосовно формування та розподілу фінансових ресурсів держави.

10.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Тофанюк О.В. Податкова система: навч. посіб. / О.В. Тофанюк, Т.Ю. Павленко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 72 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України. – К.: ДП «ІВЦ ДПА України», 2010. – 336 с.
2. Положення «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб, суб'єктів малого підприємництва», затверджене рішенням Харківської міської ради VI сесії XXIII скликання від 28.12.98 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до сайту: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
3. Василик, О.Д. Податкова системи України [Текст]: навч. посіб. / О.Д. Василик. – К.: Поліграфкнига, 2004. – 478 с.
4. Власик, Н.І. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / Н. І. Власюк, Т.В. Мединська. – Л.: Магнолія-2006, 2009. – 230 с.
5. Данілов, О.Д. Оподаткування місцевими, ресурсними, рентними податками та зборами. Неподаткові платежі [Текст] / О. Д. Данілов, Ю. В. Лапшин, В. А. Онищенко. - Ірпінь: Академія, ДПС України, 2002. – 292 с.
6. Данілов, О.Д. Податкова система та шляхи її реформування [Текст] / О. Д. Данілов, Н. П. Фліссак. — К.: Парламентське вид-во, 2001. – 216 с.
7. Десятнюк, О.М. Податкова система [Текст]: навч.-метод. посіб. / О.М. Десятнюк. – Т.: Карт-бланш, 2001. – 160 с.
8. Десятнюк, О. М. Управління податковим боргом [Текст]: навч. посіб. / О. М. Десятнюк, О. В. Годованець. – Т.: Воля, 2005. – 248 с.
9. Дікань, Л.В. Податкова система [Текст] / Л. В. Дікань, Т.С. Воїнова. – Х.: ХДЕУ, 2002. – 252 с.

10. Загородній, А. Г. Фінансово-економічний словник [Текст] / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Л.: Нац. ун-т "Львівська політехніка", 2005. – 714 с.
11. Загородній, А. Податки та податкове планування підприємницької діяльності [Текст]: монографія / А. Загородній, А. Єлісєєв. – Л.: Центр Бізнес-Сервісу, 2003. — 152 с.
12. Крисоватий, А.І. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – Т.: Карт-бланш, 2004. – 331с.
13. Лемішовський, В.І. Бюджетні установи: бухгалтерський облік, оподаткування та звітність [Текст]: навч. посіб. / В.І. Лемішовський. – Л.: Бух. центр "Ажур", 2009. – 912 с.
14. Литвиненко, Я.В. Податкова політика [Текст]: навч. посіб. / Я.В. Литвиненко. – К.: МАУП, 2003. – 221 с.
15. Олійник, О.В. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.В. Олійник, І.В. Філон. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 456 с.
16. Педь, І.В. Непрямі податки в податковій системі України [Текст]: навч. посіб. / І.В. Педь; за ред. Ю. М. Лисенкова. - К.: Знання, 2008. - 348 с.
17. Податки у термінах і визначеннях [Текст]: короткий слов.-довід. податківця / упоряд. Ю.В. Бондар та ін. – К.: ДП "ІВЦ ДПА України", 2008. – 736 с.
18. Соколовська, А.М. Податкова система держави [Текст]: теорія і практика становлення / А.М. Соколовська. – К.: Знання-Пресс, 2004. – 454 с.
19. Ткаченко, Н.М. Податкові системи країн світу та України. Облік і звітність [Текст]: навч.-метод. посіб. / Н.М. Ткаченко, Т.М. Горова, Н.О. Ільєнко; за ред. Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2004. – 554 с.

Допоміжна

1. Власик, Н.І. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / Н. І. Власюк, Т.В. Мединська. – Л.: Магнолія-2006, 2009. – 230 с.
2. Загородній, А. Г. Фінансово-економічний словник [Текст] / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Л.: Нац. ун-т "Львівська політехніка", 2005. – 714 с.
3. Олійник, О.В. Податкова система [Текст]: навч. посіб. / О.В. Олійник, І.В. Філон. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 456 с.
4. Педь, І.В. Непрямі податки в податковій системі України [Текст]: навч. посіб. / І.В. Педь; за ред. Ю. М. Лисенкова. - К.: Знання, 2008. - 348 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.